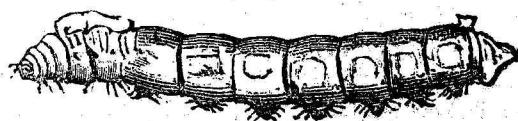

νειαν τῶν λαῶν. Αὕτη εἶναι, Κύριοι, ἡ δύναμις, αὕτη εἶναι ἡ δύναμις, πρὸ τῆς ὁποίας θὰ συντρίβῃ πᾶσα ὑλιστικὴ τάσις· αὕτη εἶναι ἡ δύναμις, ἥτις οἴνοι φωνὴν ἀφιέσσα οὐδέποτε παύεται διακηρύττουσα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἀναντιρρήτως ἔξοχώτερον τῶν πλασμάτων, δὲν ἐρρίφθη εἰς τὸν κόσμον ἀπλῆς παιδίας χάριν; δὲν ἐγεννήθη, ἵνα ζήσῃ μόνον καὶ ἀποθάνῃ ἀνειτέρου σκοποῦ καὶ τέλους, δὲν προωρίσθη νὰ διαδραματίσῃ τὸ οἰκτρότατον πρόσωπον ἐν τῷ πολυσυθέτῳ δράματι τῆς παγκοσμίου ιστορίας. «Τὸ μεγαλεῖον ἡμῶν, ἔλεγέ ποτε εἰς τῶν εὐγενεστέρων καὶ ειλικρινεστέρων ἔκκλησιαστικῶν ῥήτορων τῆς δυτικῆς Ἑπικλησίας, οὐχὶ τῆς ἀναμαρτήτου, ὁ γνωστὸς πατήρ τὸν Ἑάκυνθος, τὸ μεγαλεῖον ἡμῶν δὲν ἐγκειται ἐν τῇ φυσικῇ ἡμῶν ἀρχῇ, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἡμικῇ φύσει ὀλίγον μέλει ἡμῖν νὰ μάθωμεν, ὅποιος εἶναι ὁ πρόγονος ἡμῶν, ἀν δὲ πρόγονος οὗτος εἶναι, θὰ εἴπω τὴν λέξιν, ὁ πίθηκος, ἐνῷ ἡ Γένεσις ὑποδεικνύει ἡμῖν πρόγονον ἐτι εὐτελέστερον, τὸν πηλὸν, τὸν χοῦν τῆς γῆς. Ὄγη ὁργανικὴ ἡ ἀνόργανος, ὅλη ζῶσα ἡ ἀψυχος, ἀδιάφορον! Ἐν μιᾷ ὥρᾳ, ἐν μιᾷ στιγμῇ, σπουδαιοτάτῃ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἐν μιᾷ στιγμῇ χαραζάσθη τὸν πραγματικὴν ἀρχὴν τοῦ εἰδούς ἡμῶν, πνοὴ ἐνεψυσθήτη εἰς τὴν ὅλην τούτην, πνοὴ ζωῆς, σπέρμα συνειδήσεως καὶ λόγου, καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦτο πλέον πηλός, δὲν ἦτο πλέον χοῦς τῆς γῆς, δὲν ἦτο πλέον σάρξ, ἤτο τι ἀνώτερον καὶ εὐγενέστερον, ἦτο εἰκὼν Θεοῦ καὶ ὅμοιωσις. Τοῦτο εἶναι τὸ ποιοῦν ἀναγκαῖος τὸν ἄνθρωπον θηρησκευτικὸν, τοῦτο εἶναι τὸ ποιοῦν τὸν ἄνθρωπον ἀθανατον.»

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΟΣ

[Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 22.]

Ο μεταξοσκώληκς νῦν φθάνει εἰς τὴν πλήρη αὐτοῦ αὔξησιν, εἶναι δὲ λεπτὴ καρύβδη δύο καὶ ἡμίσεως μέχρι τριῶν δακτύλων μήκους. Ο σκώληκς οὗτος ἔχει

δώδεκα μεμβρανώδεις δακτυλίους περὶ τὸ σώμα του, παραλλήλως τεθειμένους, οἱ δακτύλιοι οὗτοι ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὰς κινήσεις τοῦ ζώου, ἀμοιβαίνως συστέλλονται καὶ μηκύνονται. Ἐχει δεκαέξι πόδας, ἀνὰ ζεύγη, ἔξι προσθίους· οἱ ἄλλοι δέκα μεμβρανώδεις, εὐκαρπτοι ἔχουσι μικρὴ πρὸς ἀναρρίγησιν ὅργανα. Τὸ στόμα του ἔχει καθετον ἀντὶ ὄριζοντείου τομῆς. Ο σκώληκς ἔχει δεκακοτὼ ἀνάπνευστικὰς ὄπας, τεθειμένας εἰς ἵσας ἀποστάσεις, ἐννέα ἐπὶ ἑκάστης πλευρᾶς τοῦ σώματος. Ἐκάστη τῶν ὄπων τοῦ σώματος ὑποτίθεται οὖτα τὸ τέρμα τοῦ αἰματέρου ὄργανου ἀναπνευστικοῦ. Ἐκατέρθεν τῆς κεφαλῆς παρὰ τὸ στόμα, ἐπτὰ μικροὶ ὄφθαλμοι διακρίνονται. Τὰ δύο ἀνοιγμα-

τα δι' ὧν ὁ σκώληκς ἔξαγει τὸ μετάξινον νῆμα του κεῖνται ἀκριβῶς ὑπὸ τὴν σιαγώνα, παρακείμενα ἀλλήλοις καὶ ὑπερμέτρως λεπτά.

Κατὰ τὴν ἄνω μνησθεῖσαν περίοδον ὁ πόθος τοῦ σκώληκος πρὸς τροφὴν ἀρχεται καταπίπτων, καὶ βαθυπόδιον οὐδὲ κανὸν ἐγγίζει τὰ φύλλα· ἀνήσυχος δὲ γενόμενος, ὑψοὶ τὴν κεφαλὴν καὶ περιφέρεται κυκλικῶς ζητῶν μέρος ἔνθα δύναται νὰ ἀρχίσῃ τὴν κλωστικὴν ἐργασίαν του. Τὸ χρῶμα του νῦν εἶναι πράσινον ἀγοκτόνον. Εἰκοσιέξσαρχας ὥρας ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀπὸ τροφῆς ἐγκρατείας του, τὸ υλικὸν τὸ ἔξι οὖς ἡ μετάξη κατεσκεύασται χωνεύεται καὶ τὸ πράσινον χρῶμα ἔξαγονται τὸ σῶμα του λαμβάνει στιλπνότητα καὶ διαφάνειαν περὶ τὸν λαμπόν. Πρὸν ἡ ὁ σκώληκς ἐντελῶς παραπλευασθῆ πρὸς κλῶσιν, τὸ σῶμα του ἀποκτᾶ μείζονα σταθερότητα καὶ κατά τι ἐλαττοῦται τὸ μέγεθος.

Η οὐσία ἔξι ἡς ἡ μέταξα, λέγουσί τινες, γίνεται, διαχρίνεται εἰς εῖδος λεπτῆς κιτρίνης, διαφανοῦς, γλυπτοῦ ψήλης ἐν δυσὶ χωριστοῖς ἀγγείοις ἐλαχίστων διαστάσεων, ὑφαίνομένη ἐπὶ δύο ἀτράκτων ἐν τῷ στομάχῳ, ἀν δὲ ἐκτυλιχθῶσι τὰ ἀγγεῖα ταῦτα ἔσονται περὶ τοὺς δέκα δακτύλους τὸ μῆκος. Η ἔκθεσις ὅμως αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη ὡς παρακατιών δειχθήσεται.

Οπόταν ὁ σκώληκς ὄριστη γωνίαν τινα ἡς αἱ διαστάσεις συμφωνοῦσι πρὸς τὸ μέγεθος τῆς σκοπουμένης μεταξίνης σφαίρας ἡ τοῦ κούκουλίου, ἀρχεται τῆς ἐργασίας του ρίπτων λεπτὰς καὶ ἀκανονιστούς κλωστὰς, ὡς ἐν τῷ δε τῷ σχήματι δι' ὧν νὰ δύναται νὰ στηρίξῃ τὴν μέλλουσαν κατοικίαν του.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, τὸ ἔντομον κατασκευάζει ἐπὶ αὐτῶν χαλαρὸν κατασκεύασμα ὡσειδοῦς σχήματος βαθυπόδιον δὲ προχωρεῖ καλύπτων κατὰ τὰς τρεῖς ἐπομένας ἡμέρας, τὴν στερεὰν κιτρίνην σφαίραν ὁ ἐργάτης ἐννοεῖται πάντοτε διατελεῖ ἐντὸς τῆς σφαίρας ἣν κατασκευάζει. Εάν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον μία τῶν κλωστῶν ἐκείνων αἵτινες εἰσὶ προωρισμέναι πρὸς στήριξιν τοῦ κούκουλίου θραυσθῆ, ὁ σκώληκς εὑρίσκει, προβάινοντος τοῦ ἔργου, δὲν ἡ σφαίρα, μὴ οὖσα καλῶς ἐστηριγμένη, καθίσταται ἀστατος, οὐτω δὲ τὸ ἔντομον ἀδυνατεῖ νὰ προΐη καταλλήλως εἰς τὰς ἐργασίας του. Εν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ σκώληκς διατρυπᾷ καὶ καθολοκληρίαν ἐγκαταλείπει τὸ ἀτελείωτον κούκουλον ἐκρίπτει τὰς ἀπομενούσας κλωστὰς τῇδε κακεῖσε ὀπόθεν δῆποτε διέρχεται διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ μέταξα καθολοκληρίαν ἀπόλλυται, καὶ ὁ σκώληκς, μὴ εὑρίσκων θέσιν ἢν νὰ παραπλευάσῃ εἰς τὴν μετάβολήν ταύτην, ἀποθνήσκει χωρὶς νὰ τὸ πραγματοποιήσῃ.

Η μεταξίνη κλωστὴ, ἥτις ἐκσυρομένη φαίνεται οὖσα μία, σύγκειται ἐκ δύο ἀστρίφων, αἱ δύο δὲ αὕται φέ-